

หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Coding

แผนที่ 5

สื่อ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

สารบัญ

เนื้อหาที่	หน้า
1.ความหมายและความสำคัญของสี่อในการจัดการเรียนรู้โค้ดดิ้ง	
2.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้	2
3.การเลือกสื่อหรือเครื่องมือให้เหมาะสม	3
3.1 ตารางสรุปการใช้งานสื่อที่ใช้จัดการเรียนรู้ Coding	3
4.ตัวอย่างการใช้งานสื่อเบื้องต้น	4
4.1 การเขียนโปรแกรมภาษา Python ใน Google Colabolatory	4
4.2 การเขียนโปรแกรม Arduino ภาษา C++ ใน Thinkercad	12
4.3 การเขียนโปรแกรมแบบ Blockly ใน Thunkable	17
เอกสารอ้างอิง	21

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสื่อในการจัดการเรียนรู้โค้ดดิ้ง

โค้ดดิ้ง(Coding) เป็นคำเรียกกระบวนการเขียนชุดคำสั่ง (การเข้ารหัส : Code) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำ ตามคำสั่ง ด้วยทักษะการคิดเชิงคำนวณ (Computational Thinking) จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นจึง นำมาสู่การนิยามความหมายของการเรียนรู้โค้ดดิ้งว่าหมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถใน การเขียนชุดคำสั่งโค้ด(Code) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำตามคำสั่ง ด้วยทักษะการคิดเชิงคำนวณ ซึ่งประกอบไป ด้วยการคิด 4 รูปแบบ ได้แก่

- 1) Decomposition (การย่อยปัญหา)
- 2) Pattern Recognition (การจดจำรูปแบบ)
- 3) Abstraction (ความคิดด้านนามธรรม)
- 4) Algorithm Design (การออกแบบอัลกอริที่ม)

สื่อในการจัดการเรียนรู้โค้ดดิ้ง หมายถึง ตัวกลางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเขียนชุดคำสั่ง โค้ด(Code) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำตามคำสั่ง ด้วยทักษะการคิดเชิงคำนวณซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียน 6 ประการดังต่อไปนี้

- 1) ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- 2) ทำสิ่งที่ใหญ่ให้ย่อยขนาดลง
- 3) ทำนามธรรมให้มีรูปธรรมขึ้น
- 4) ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
- 5) ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
- 6) นำอดีตมาศึกษาได้

จากความสำคัญของการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้โค้ดดิ้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปประโยชน์ ของการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้ 3 ประการดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
 - 2) ช่วยให้ผู้เรียนจดจำ และทำอะไรเป็นเร็วขึ้นและดีขึ้น
- 3) ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาของผู้เรียนในขบวนการเรียนรู้

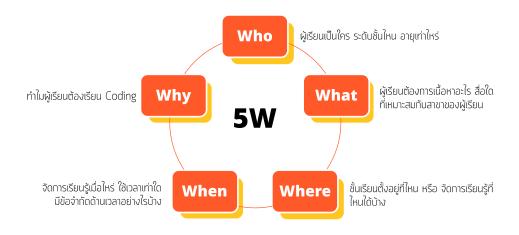
เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้โค้ดดิ้ง แบ่งเป็นองค์ประกอบทางด้านกายภาพ และ องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา

- 1) องค์ประกอบทางด้านกายภาพ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ 1.1) สภาพแวดล้อมในห้องเรียน หมายถึง โต๊ะ เก้าอี้ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และ 1.2) สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน หมายถึง แสงสว่าง เสียง และอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมถึงแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนบริเวณเพื่อการจัดกิจกรรม
- 2) องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา เป็นองค์ประกอบซึ่งมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนทั้งกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชน

ทั้งนี้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการเรียนรู้อาจใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5 W ได้ดังนี้

- 1) Who ผู้เรียนเป็นใคร ระดับชั้นไหน อายุเท่าไหร่
- 2) What ผู้เรียนต้องการเนื้อหาอะไร สื่อใดที่เหมาะสมกับสาขาของผู้เรียน
- 3) Where ชั้นเรียนตั้งอยู่ที่ไหน หรือ จัดการเรียนรู้ที่ไหนได้บ้าง
- 4) When จัดการเรียนรู้เมื่อไหร่ ใช้เวลาเท่าใด มีข้อจำกัดด้านเวลาอย่างไรบ้าง
- 5) Why ทำไมผู้เรียนต้องเรียน Coding

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การเลือกสื่อหรือเครื่องมือให้เหมาะสม

ในหลักสูตรนี้จะแนะนำเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้โค้ดิ้ง 3 เครื่องมือประกอบด้วย 1) Google Colabolatory 2) Tinkercad และ 3) Thunkable

- 1) Google Colabolatory เป็น Online IDE ที่ไม่ต้องติดตั้งอะไรทั้งสิ้น Google Colab ยังสามารถ เขียน code ไปพร้อมๆกันหลายคนในเวลาเดียวกัน สามารถทิ้ง comments แนะนำเพื่อนๆหรือลูกศิษย์ได้ อย่างง่ายดาย เขียนเสร็จไฟล์ก็ save อยู่บน Google Drive
- 2) Tinkercad เป็นเว็บไซต์ Simulator จำลองการใช้งานการออกภาพสามมิติ จำลองแบบวงจร อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้นและยังสามารถจำลองการใช้งานบอร์ดสมองกลฝังตัว Arduino UNO ต่อร่วมกับตัว เซ็นเซอร์ต่าง ๆได้
- 3) Thunkable เป็นเครื่องมือสร้าง Mobile Application ด้วยการเขียน Code แบบ Blockly เพื่อ ติดตั้งบนสมาร์ตโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Android, iOS โดยเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างนั้นสามารถเชื่อมต่อไป ยังผลิตภัณฑ์จาก Google , Twitter และ Microsoft ทำให้เราสามารถสร้างโมบายแอปพลิเคชัน สวยๆ ใช้ งานได้ และมีประโยชน์

ตารางสรุปการใช้งานสื่อที่ใช้จัดการเรียนรู้ Coding

คุณสมบัติ	Google Colab	Tinkercad	Thunkable
การนำมาใช้งาน	ไม่ต้องติดตั้งในคอมพิวเตอร์ เรียกใช้ผ่าน Web Browser		
ภาษาคอมพิวเตอร์ที่ใช้	Python	Blockly / C++	Blockly
จุดเด่น	ทำงานร่วมกันได้หลายคน	ทำโครงงานวงจรไฟผ้าและ Microcontroller ได้	ทำโครงงาน Mobile Applicationได้
เหมาะสำหรับ	ผู้เรียนทุกสาขา	ผู้เรียนสาขาทางช่าง	ผู้เรียนทุกสาขา

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตัวอย่างการใช้งานสื่อเบื้องต้น

การเขียนโปรแกรมภาษา Python ใน Google Colabolatory

- 1) เข้าใช้งานที่ลิงก์ https://colab.research.google.com
- 2) สร้าง New Notebook
- 3) เขียนโค้ดบนพื้นที่สร้าง Script

ตัวอย่างโค้ดที่ 1 พื้นฐานการใช้ภาษาPython

print ('Welcome to Python.')

ตัวอย่างโค้ดที่ 2 การ Comment

My first Python program
print ('Hello Python.') # Inline comment

ตัวอย่างโค้ดที่ 3 การรวบบรรทัด

print ('Sa-Wad-Dee')
print ('Welcome to Python.'); print ('Do you love it?')

ตัวอย่างโค้ดที่ 4 การเยื้องย่อหน้า

n = 5

if (n > 0):

print ('x is positive number')

else:

print ('x is not positive number')

ตัวอย่างโค้ดที่ 5 การใช้ตัวแปรแบบ Boolean

```
a = 4
b = 5

# Boolean expressions

print(a == 4)

print(a == 5)

print(a == 4 and b == 5)

print(a == 4 or b == 8)

# Non-boolean expressions

print(a + b)

print(a * b)

print(a * b)

print("Python " + "Language")
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 6 การใช้ตัวแปรแบบ Number

```
a = 1
b = 2
c = 3.21
d = a + b
e = a / b
f = a - b

print ('a = %d' % a)
print ('b = %d' % b)
print ('c = %f' % c)
print ('d = %f' % d)
print ('e = %f' % e)
print ('f = %d' % f)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 7 การใช้ตัวแปร String

```
sentent1 = "What's your name?"
sentent2 = 'I\'m a teacher.'
sentent3 = "He said \"I would learn Python first\"."
sentent4 = 'His teach replied "Oh well!"'

print (sentent1)
print (sentent2)
print (sentent3)
print (sentent4)

site = 'ABC' + '.com'
tutorial = 'Python' ' Language'

print(site)
print(tutorial)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 8 การใช้ตัวแปร List

```
mix = [-1, 2, 3.21, 'k', "Python"]

print(mix)

print("Index at 0 = ", mix[0])

print("Index at 1 = ", mix[1])

print("Index at 2 = ", mix[2])

print("Index at 3 = ", mix[3])

print("Index at 4 = ", mix[4])

mix[3] = "Java"

print(mix)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 9 การใช้คำสั่ง print

```
print("Hello Python")
print("A", "B", "C")
print("A" + "B" + "C")
print("One", end=' ')
print("Two", end=' ')
print("Three", end=' ')
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 10 การใช้ตัวดำเนินการ

```
name = input("Enter your name: ")

print("Hello " + name)

a = int(input("Enter first number you need: "))

b = int(input("Enter second number you need: "))

print("a + b = %d" % (a + b))

print("a x b = ", str(int(a) * float(b)))
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 11การใช้ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์

```
a, b = 5, 3

print("a + b = ", a + b)

print("a - b = ", a - b)

print("a * b = ", a * b)

print("a / b = ", a / b)

print("a % b = ", a % b)

print("a ** b = ", a ** b)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 12 การใช้คำสั่ง Input

```
name = input("Enter your name: ")

print("Hello " + name)

a = int(input("Enter first number you need: "))

b = int(input("Enter second number you need: "))

print("a + b = %d" % (a + b))

print("a x b = ", str(int(a) * float(b)))
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 13 การใช้ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์

```
a, b = 5, 3

print("a + b = ", a + b)

print("a - b = ", a - b)

print("a * b = ", a * b)

print("a / b = ", a / b)

print("a % b = ", a % b)

print("a ** b = ", a ** b)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 14 การใช้ตัวดำเนินการเปรียบเทียบ

```
print('4 = 4? :', 4 == 4)

print('3 > 10? :', 3 > 10)

a = 10

b = 8

print('a != b? :', a != b)

print('a - b = 2? :', a - b == 2)
```

ตัวอย่างโค้ดที่ 15 โปรแกรมตรวจสอบ USER และ PASSWORD

ตัวอย่างโค้ดที่ 16 การตั้งเงื่อนไขเพื่อตัดสินใจ

ตัวอย่างโค้ดที่ 17 การตัดสินใจหลายเงื่อนไข

ตัวอย่างโค้ดที่ 18 การตัดสินใจหลายเงื่อนไขร่วมกับ Input

```
print('Welcome to Robot\'s game')
level = input('Enter level (1 - 4): ')

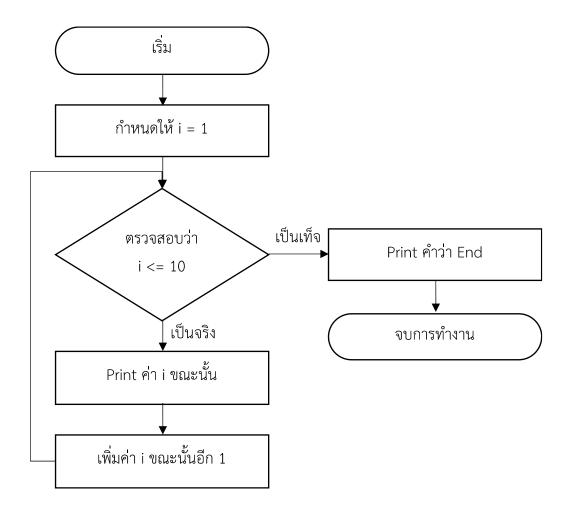
if level == '1':
        print('Easy')
elif level == '2':
        print('Medium')
elif level == '3':
        print('Hard')
elif level == '4':
        print('Expert')
```

else:

print('Invalid level selected')

ตัวอย่างโค้ดที่ 19 การวนซ้ำ

```
i = 1
while i <= 10:
    print(i, end = ', ')
    i = i + 1
print('END')</pre>
```

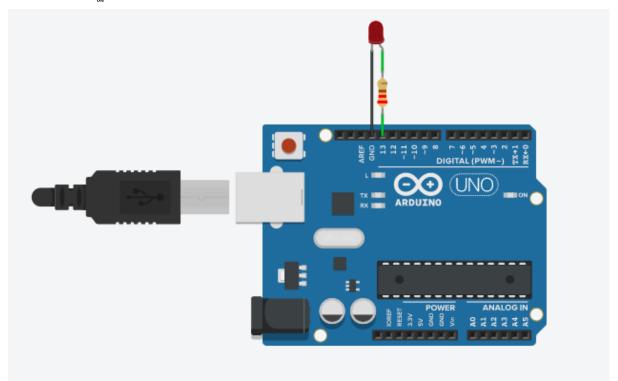

ภาพประกอบคำสั่งตัวอย่างที่ 19

การเขียนโปรแกรม Arduino ภาษา C++ ใน Thinkercad

- 1) เข้าใช้งานที่ลิงก์ https://www.tinkercad.com/
- 2) ล๊อกอินเข้าระบบ
- 3) สร้าง New Circuit

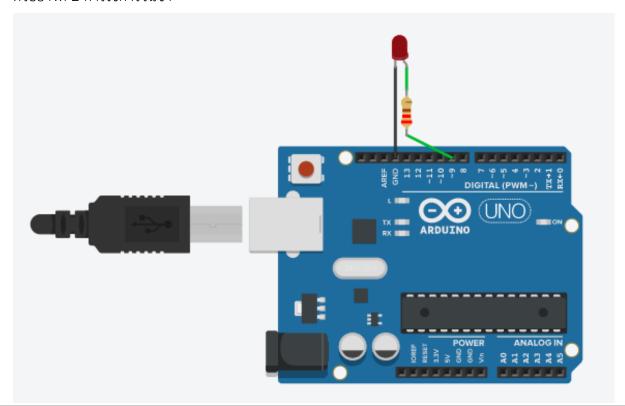
ตัวอย่างที่ 1 พื้นฐาน Arduino C++


```
void setup()
{
    pinMode(13, OUTPUT);
}

void loop()
{
    digitalWrite(13, HIGH);
    delay(1000);
    digitalWrite(13, LOW);
    delay(1000);
}
```

ตัวอย่างที่ 2 การใช้การวนซ้ำ


```
int brightness = 0;

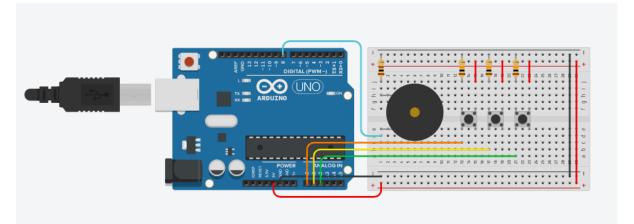
void setup()
{
    pinMode(9, OUTPUT);
}

void loop()
{
    for (brightness = 0; brightness <= 255; brightness += 5) {
        analogWrite(9, brightness);
        delay(30); // Wait for 30 millisecond(s)
}

for (brightness = 255; brightness >= 0; brightness -= 5) {
        analogWrite(9, brightness);
        delay(30); // Wait for 30 millisecond(s)
}
```

```
}
```

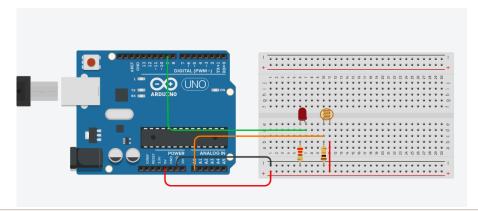
ตัวอย่างที่ 3 การวางเงื่อนไข


```
int pos = 0;
void setup()
 pinMode(A0, INPUT);
 pinMode(8, OUTPUT);
 pinMode(A1, INPUT);
 pinMode(A2, INPUT);
}
void loop()
{
 if (digitalRead(A0) == HIGH) {
  tone(8, 440, 100); // play tone 57 (A4 = 440 Hz)
 if (digitalRead(A1) == HIGH) {
  tone(8, 494, 100); // play tone 59 (B4 = 494 Hz)
 if (digitalRead(A2) == HIGH) {
  tone(8, 523, 100); // play tone 60 (C5 = 523 Hz)
```

```
}
delay(10);
}
```

ตัวอย่างที่ 4 การ Calibrate Input และ Output


```
const int sensorPin = A0; // pin that the sensor is attached to
const int ledPin = 9; // pin that the LED is attached to
int sensorValue = 0; // the sensor value
                        // minimum sensor value
int sensorMin = 1023;
int sensorMax = 0; // maximum sensor value
void setup() {
 pinMode(13, OUTPUT);
 digitalWrite(13, HIGH);
 while (millis() < 5000) {
  sensorValue = analogRead(sensorPin);
  // record the maximum sensor value
  if (sensorValue > sensorMax) {
    sensorMax = sensorValue;
  // record the minimum sensor value
  if (sensorValue < sensorMin) {</pre>
    sensorMin = sensorValue;
```

```
}

digitalWrite(13, LOW);

void loop() {

sensorValue = analogRead(sensorPin);

sensorValue = map(sensorValue, sensorMin, sensorMax, 0, 255);

sensorValue = constrain(sensorValue, 0, 255);

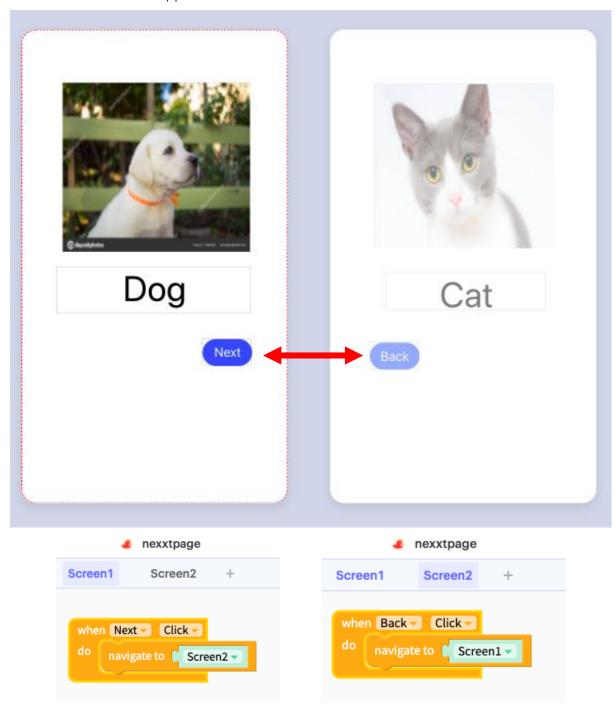
analogWrite(ledPin, sensorValue);

}
```

การเขียนโปรแกรมแบบ Blockly ใน Thunkable

- 1) เข้าใช้งานที่ลิงก์ https://thunkable.com/
- 2) ล๊อกอินเข้าระบบ
- 3) สร้าง New Circuit

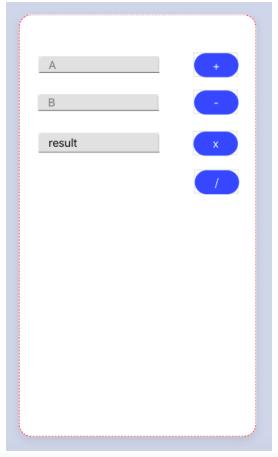
ตัวอย่างที่ 1 การสลับหน้า App Screen

ตัวอย่างที่ 2 การสร้างคำนวณพื้นที่สี่เหลี่ยม

ตัวอย่างที่ 3 การสร้างเครื่องคิดเลขอย่างง่าย

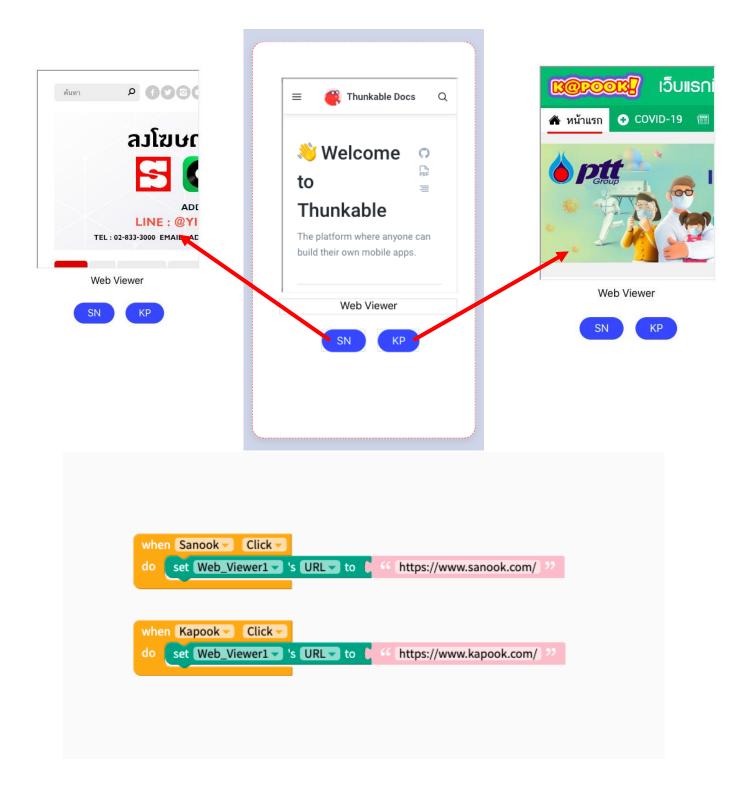
```
itialize app 🔻 variable 🗚 to 🚺 🕕
  alize app variable B to 0
tialize app variable C to 0
vhen add Click
do set app variable A v to 1 x v Av 's Text v
                                                                                         1 × A Y's Text
    set app variable B ▼ to
                         1 × B Y 's Text
                                                                                           1 × B y 's Text y
    set (app variable C 🔻 to (app variable A 🔻 🛨 🕻 app variable B 🔻
                                                                      set (app variable C 	▼ to (app variable A 	▼ - ▼ (app variable B 	▼
   set C → 's Text → to app variable C →
                                                                      set C 

's Text 

to app variable C 

vhen X Click
  set app variable A v to
                                                                                           ■ A 's Text
                         1 × A 's Text
                                                                                           1 × B v 's Text v
    set app variable B v to
                         1 × B × 's Text
                                                                      set app variable C ▼ to app variable A ▼ ÷ ▼ app variable B ▼
    set app variable C 🔻 to 🌎 app variable A 🔻 💌 🕻 app variable B 🔻
                                                                      set C 's Text to app variable C ▼
    set C 's Text to app variable C ✓
```

ตัวอย่างที่ 4 การสร้างช่องแสดงหน้าเว็บเพจ

เอกสารอ้างอิง

- 1. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 2. สุมาลี ชัยเจริญ. (2551). เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ขอนแก่น: คลังนานา วิทยา.
- 3. Ausubel, D. P. (1963). The psychology of meaningful verbal learning.
- 4. Bandura, A. (1986). Fearful expectations and avoidant actions as coeffects of perceived self-inefficacy.
- 5. Curzon, P., Dorling, M., Ng, T., Selby, C., & Woollard, J. (2014). Developing computational thinking in the classroom: a framework.
- 6. Adam Stewart. (2016). Python Programming. form Python Programming. Python Programming for Beginners, Python Programming for Intermediates (PDFDrive).pdf
- 7. William P. Osborne. (2017). Learn to Program in Arduino™ C: 18 Lessons, from setup() to robots. Amazon Digital Services LLC Kdp Print Us.